

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 245/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att minska på balkongrökning

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 245/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Päivi Räsänen /kd:

Hur ämnar regeringen förbättra bostadsaktieägarnas möjligheter att minska olägenheterna av rökning?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Enligt 79 § i tobakslagen (549/2016) kan en bostadssammanslutning hos kommunen ansöka om att kommunen meddelar rökförbud på balkongerna till lägenheterna i bostadssammanslutningens byggnad, utomhusområden som används av lägenheterna och inne i lägenheterna. Innehavarna av de utrymmen och områden som avses i ansökan ska höras innan ansökan görs. Kommunen ska meddela rökförbud beträffande de utrymmen och områden som avses i ansökan, om det på grund av deras konstruktioner eller andra omständigheter är möjligt att tobaksrök annat än i undantagsfall sprider sig till en annan balkong, till de ställen där man vistas på ett utomhusområde som hör till en annan lägenhet eller in i en annan lägenhet.

Regeringspartiernas riksdagsgrupper har utarbetat en lista över olika förslag till avveckling av normer. Ett förslag är att meddelande av rökförbud inte ska förutsätta något beslut av kommunen eller något hörande. Förslaget motiveras med att bostadsaktiebolagens nuvarande möjligheter att främja rökförbud i sina fastigheter har gjorts besvärliga. Enligt förslaget ska förutsättningen att kommunen fattar beslut och att innehavarna av lokalerna hörs utgå ur tobakslagens 79 § om meddelande av rökförbud i bostadssammanslutningar. Enligt förslaget ska beslut om rökförbud kunna fattas av bolagsstämman.

Även arbetsgruppen för utveckling av tobaks- och nikotinpolitiken föreslog i sitt betänkande 2023 att man i tobakslagen gör det möjligt för bostadssammanslutningar att fatta majoritetsbeslut om rökförbud i bostadslägenheter, på deras balkonger och i motsvarande utomhusutrymmen som används av de boende eller i andra utomhusområden, om det på grund av konstruktionerna eller andra omständigheter kan spridas rök från dem till andra boendes motsvarande utrymmen annat än i undantagsfall (Utveckling av tobaks- och nikotinpolitiken: Åtgärdsförslag av arbetsgruppen 2023, Social- och hälsovårdsministeriets rapporter och promemorior 2023:5, s. 42).

Vid social- och hälsovårdsministeriet kartläggs för närvarande olika regleringsalternativ för att genomföra förslaget till avveckling av normer. Målet är att hitta en lösning som på bästa möjliga sätt skyddar befolkningens hälsa och främjar bostadssammanslutningarnas möjligheter att minska olägenheterna av rökning.

Vid justitieministeriet pågår dessutom projekt som är av betydelse för ingripande i bostadssammanslutningarnas problem med tobaksrök. En av justitieministeriet tillsatt arbetsgrupp, som hade i uppgift att bereda ett förslag till ändringar i lagen om hyra av bostadslägenhet, har i sitt betänkande föreslagit att rökning i fortsättningen ska vara tillåten endast med tillstånd av hyresvärden, om hyresvärden kan ge ett sådant tillstånd utan hinder av en annan lag, en myndighetsföreskrift eller en bestämmelse i bolagsordningen (Huoneenvuokralakityöryhmän mietintö, Justitieministeriets publikationer, Betänkanden och utlåtanden 2024:41, s. 101).

Dessutom har en arbetsgrupp som berett ändringar i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009) nyligen föreslagit att 8 kap. 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om bostadsaktiebolag kompletteras, så att en aktielägenhet kan tas i bolagets besittning även när en aktieägare eller någon annan som bor i aktielägenheten inte iakttar vad som är nödvändigt för att bevara hälsan i bolagets lokaler. En sådan bestämmelse skulle innebära att till exempel överträdelse av ett rökförbud som grundar sig på tobakslagen eller som meddelats med stöd av lag utgör en grund för besittningstagande av en lägenhet på de villkor som föreskrivs i lagen om bostadsaktiebolag (Asunto-osa-keyhtiölakityöryhmän mietintö, Justitieministeriets publikationer, Betänkanden och utlåtanden 2025:40, s. 231). Båda dessa ändringar föreslogs också i betänkandet av arbetsgruppen för utveckling av tobaks- och nikotinpolitiken (Utveckling av tobaks- och nikotinpolitiken: Åtgärdsförslag av arbetsgruppen 2023, Social- och hälsovårdsministeriets rapporter och promemorior 2023:5, s. 42).

Helsingfors 29.8.2025

Minister för social trygghet Sanni Grahn-Laasonen